

ЗВІТ
про базове відстеження результативності
розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.06.2025
№ 612-р «Про затвердження Дорожньої карти відокремлення надбавки на
відновлювану енергію від тарифу на послуги з передачі електричної енергії
та плану заходів щодо реалізації Дорожньої карти відокремлення надбавки
на відновлювану енергію від тарифу на послуги з передачі електричної
енергії на 2025 і 2026 роки»

1. Вид та назва регуляторного акта

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.06.2025 № 612-р «Про затвердження Дорожньої карти відокремлення надбавки на відновлювану енергію від тарифу на послуги з передачі електричної енергії та плану заходів щодо реалізації Дорожньої карти відокремлення надбавки на відновлювану енергію від тарифу на послуги з передачі електричної енергії на 2025 і 2026 роки» (далі – Дорожня карта, регуляторний акт).

2. Виконавець заходів з відстеження

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор).

3. Цілі прийняття акта

Розпорядження розроблено з метою необхідності удосконалення схеми фінансування підтримки виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії (далі – ВДЕ) на виконання Плану України, схваленого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.03.2024 № 244-р, відповідно до ініціативи Європейського Союзу «Ukraine Facility», запровадженої Регламентом (ЄС) Європейського Парламенту та Ради (ЄС) від 29 лютого 2024 р. № 2024/792.

Основною ціллю Дорожньої карти є адаптація національного законодавства до законодавства Європейського Союзу та Енергетичного Співтовариства, яка сприятиме лібералізації та взаємному доступу на ринки України і Європейського Союзу, та повне виконання Україною зобов'язань у сфері енергетики за міжнародними договорами України у зазначеній сфері, зокрема забезпечення правових, організаційних і технічних умов для сталого розвитку відновлюваної енергетики на ринкових конкурентних засадах, з метою збільшення частки виробництва енергії з альтернативних джерел в енергетичному балансі України відповідно до міжнародних зобов'язань України, національних стратегій і планів при одночасному забезпеченні безпеки постачання енергоресурсів споживачам.

UB
НКРЕКП
№1767/17-26 від 31.07.2026
КЕП: Власенко Ю. М. 31.07.2026 12:23
04AF212836405D9904000002EC51F00605DF400
Сертифікат дійсний з 28.07.2026 до 28.07.2028 10:45

Основним напрямом Дорожньої карти є процес удосконалення законодавчої бази з метою впровадження з 01.07.2026 надбавки ВДЕ та нової системи оплати для Переможців аукціонів що передбачає заходи на перехідний період (до 01.01.2030), спрямовані на вдосконалення поточного механізму підтримки ВДЕ, підвищення стійкості, прозорості та фінансової стабільності оператора системи передачі для вирішення нагальних проблем сектору.

Дорожньою картою передбачено перший етап (перехідний період), протягом якого передбачалось:

уточнення існуючої методології тарифоутворення на послуги з передачі електричної енергії з метою забезпечення належного покриття витрат для виконання спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки ВДЕ (далі - ПСО ВДЕ);

удосконалення розрахунку в частині здійснення прогнозування витрат тарифної складової на виконання спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії на прогнозований рік:

(у тому числі із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії для приватних домогосподарств; із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, крім приватних домогосподарств);

забезпечення відображення витрат на виконання спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки ВДЕ (ПСО ВДЕ) окремим рядком у рахунку на оплату послуги з передачі для виконання зобов'язань оператора системи передачі в частині ведення окремого обліку витрат та доходів, пов'язаних із сплатою таких витрат).

На другому етапі Плану заходів Дорожньої карти передбачалось удосконалення нормативно правової бази для впровадження надбавки на відновлювану енергію та нової системи її оплати учасниками ринку електричної енергії, зокрема шляхом внесення змін до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про альтернативні джерела енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг». Відповідний проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відокремлення надбавки на відновлювану енергію від тарифу на послуги з передачі електричної енергії» (далі – проєкт Закону) було розроблено НКРЕКП та схвалено на засіданні Регулятора 09.09.2025.

Після прийняття проєкту Закону Планом заходів Дорожньої карти передбачено внесення відповідних (підзаконних) змін до нормативної бази Регулятора з метою створення нормативно-правової бази щодо впровадження надбавки на відновлювану енергію.

4. Строк виконання заходів з відстеження

Відстеження результативності регуляторного акта здійснювалося з 26.06.2026 по 26.07.2026.

5. Тип відстеження

Базове.

6. Методи одержання результатів відстеження

Для проведення базового відстеження результативності регуляторного акта використовувався метод збору статистичних даних та аналізу інформації.

7. Дані та припущення, на основі яких відстежувалася результативність, а також способи одержання даних

Відстеження результативності регуляторного акта проводилось шляхом опрацювання форм звітності, наданих оператором системи передачі НЕК «УКРЕНЕРГО» та даних, отриманих від НЕК «УКРЕНЕРГО».

На другому етапі Плану заходів Дорожньої карти передбачалось удосконалення нормативно правової бази для впровадження надбавки на відновлювану енергію та нової системи її оплати учасниками ринку електричної енергії, зокрема шляхом внесення змін до законів України «Про альтернативні джерела енергії», «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Після прийняття проєкту Закону Планом заходів Дорожньої карти було передбачено внесення відповідних змін до нормативної бази Регулятора з метою створення нормативно-правової бази щодо впровадження надбавки на відновлювану енергію.

Оскільки проєкт Закону, розроблений НКРЕКП на виконання другого етапу Плану заходів Дорожньої карти, надісланий на розгляд Уряду листом НКРЕКП від 12.12.2025 № 15001/17.2.2/7-25, тривалий час знаходився на розгляді Кабінету Міністрів України, це створило ризики затримки подання проєкту Закону до Верховної Ради України та до порушення Регулятором впровадження нових і внесення змін до низки діючих підзаконних нормативно-правових актів НКРЕКП як передбачено Дорожньою картою і відповідно до відсутності повного обсягу показників для проведення відстеження.

Слід зазначити, що розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01 квітня 2026 р. № 298-р затверджено, зокрема, графік проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки на 2026 рік, відповідно до якого проведення аукціонів з розподілу квот підтримки заплановане на вересень, жовтень 2026 року. Таким чином, аукціони з розподілу квоти підтримки на дату здійснення відстеження проведено не було, а отже дані та припущення, на основі яких здійснюється відстеження результативності регуляторного акта щодо кількості учасників-аукціонів з 01.07.2026, виду альтернативного джерела енергії їх генеруючих установок, торгівельної стратегії, механізму, за яким буде працювати учасник аукціону, будуть визначені за результатами проведення повторного відстеження.

8. Кількісні та якісні значення показників результативності акта

Показники результативності	Значення за період, що відстежується
Надходження та/або видатки з/до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією регуляторного акта	Внаслідок дії регуляторного акта додаткових надходжень до державного та місцевих бюджетів не відбулось
Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія регуляторного акта	Дія регуляторного акта початок проведення цього відстеження результативності регуляторного акта поширюється на 2,774 тис. суб'єктів господарювання-користувачів системи передачі (крім підприємств «зеленої» електрометалургії)
Розмір коштів і час, що витрачається суб'єктами господарювання, пов'язаних з виконанням вимог регуляторного акта	У межах робочого часу, не потребує додаткових матеріальних чи інших витрат
Рівень поінформованості суб'єктів господарювання із основними положеннями регуляторного акта	Високий. Регуляторний акт розміщений на офіційних вебсайтах Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, НКРЕКП, в інформаційно-правовій системі «LIGA360»
Кількість нормативно-правових актів НКРЕКП, прийнятих на виконання першого етапу Плану заходів Дорожньої карти для підвищення прозорості та фінансової ліквідності тарифу на послуги з передачі електричної енергії та забезпечення цільового використання коштів оператором системи передачі (далі – ОСП) в умовах поточного механізму підтримки виробників енергії з альтернативних джерел.	З метою удосконалення механізму фінансування та стимулювання виробництва електроенергії з відновлюваних джерел енергії Регулятором прийнято 2 постанови: від 16.09.2025 № 1461 (зміни до постанови НКРЕКП № 585 «Про затвердження Порядку встановлення (формування) тарифу на послуги з передачі електричної енергії» для уточнення існуючої методології тарифоутворення на послуги з передачі електричної енергії з метою забезпечення належного покриття

витрат на послуги ВДЕ та запобігання накопиченню боргів);
від 16.09.2025 № 1462 (зміни, внесені до Кодексу системи передачі для забезпечення відображення витрат на виконання спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки ВДЕ (ПСО ВДЕ) окремим рядком у рахунку на оплату послуги з передачі для виконання зобов'язань оператора системи передачі в частині ведення окремого обліку витрат та доходів, пов'язаних із сплатою таких витрат).

9. Оцінка результатів реалізації регуляторного акта та ступеня досягнення визначених цілей

За результатами базового відстеження визначено ефективність впливу регуляторного акта на відносини на ринку електричної енергії, зокрема в частині: забезпечення виконання вимог Розпорядження;

підвищення прозорості та фінансової ліквідності тарифу на послуги з передачі електричної енергії;

забезпечення цільового використання коштів оператором системи передачі в умовах поточного механізму підтримки виробників ВДЕ.

Разом з цим є фактори, які не дозволяють НКРЕКП здійснити реалізацію деяких положень Дорожньої карти.

Так проєкт Закону, відповідно до абзацу третього пункту 2 § 40 Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950, повернуто до НКРЕКП листом Секретаріату Кабінету Міністрів України від 17.07.2026 № 20092/0/2-26 для повторного внесення в разі потреби на розгляд Кабінету Міністрів після набуття повноважень новосформованим Кабінетом Міністрів.

У зв'язку з викладеним, строки реалізації реформ, передбачених Дорожньою картою, не можуть бути дотримані у визначені нею терміни. При цьому Регулятор не має повноважень впливати на прискорення розгляду цього питання Кабінетом Міністрів України. Відповідно розробка нових і внесення змін до низки діючих підзаконних нормативно-правових актів НКРЕКП для виконання Плану заходів Дорожньої карті для їх подальшого впровадження можлива лише після прийняття проєкту Закону.

Разом з цим військова агресія російської федерації проти України, введення з 24 лютого 2022 року в Україні воєнного стану, пошкодження енергетичної інфраструктури оператора системи передачі, погіршення ліквідності учасників ринку електричної енергії, зниження платоспроможності

споживачів тощо суттєво впливають, зокрема на рівень розрахунків за послуги з учасниками ринку електричної енергії та з виробниками ВДЕ.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта буде проведено не пізніше ніж через два роки з дня набрання чинності регуляторним актом.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО